

Nacionālā līmeņa sociālo partneru investīciju prioritātes:

ESF+ finansējums pēc 2020.gada

2016.gadā tika parakstīta Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Eiropas sociālo partneru četrpusējā deklarācijā, kas pauž Eiropas līderu politisko apņemšanos stiprināt sociālo dialogu un sniedz rekomendācijas dalībvalstīm. Deklarācija aicina ES dalībvalstis stiprināt sociālā dialoga efektivitāti un funkcionēšanu nacionālajā līmenī un iesaistīt sociālos partnerus nacionālo reformu izstrādē un ieviešanā.

Eiropas Komisija 2019.gada februārī publicēja Ziņojumu par Latviju 2019. Eiropas Komisija ziņojumā akcentē, ka Kohēzijas politikas efektīvas īstenošanas faktors ir lielāka sociālo partneru organizāciju partnerība. Sociālā dialoga starp darba devējiem un darba ņēmējiem trūkums privātajā sektorā ir saistāms ar sociālekonomiskās nevienlīdzības augsto līmeni Latvijā, jo nodokļu un pabalstu sistēmas ietvaros nevienlīdzību iespējams mazināt tikai ierobežotā veidā.

Ņemot vērā iepriekšminēto, Latvijas nacionālā līmeņa sociālie partneri ir sagatavojuši savu sākotnējo redzējumu investīciju prioritātēm ESF+ finansējumam pēc 2020.gada, iezīmējot nacionālo sociālo partneru lomu noteiktu rīcībpolitikas prioritāšu īstenošanā.

Prioritāte		Pamatojums
1.	Sociālo partneru veikspējas (kapacitātes) stiprināšana	
	LBAS	
	Darbaspēka organizēšana, arodbiedrību kapacitātes stiprināšana caur biedru skaita palielināšanu (stratēģijas, metodoloģijas, instrumentu izstrāde un ieviešana)	Eiropas Padomes Nodarbinātības komitejas (EMCO) 2018.gada 22.novembra secinājumi.
	LDDK/LBAS	
	Sociālo partneru veikspēja dalībai likumdošanas procesā visos rīcībpolitikas plānošanas līmeņos: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Veikspēja dalībai reformu sagatavošanā un īstenošanā</i> • <i>Tematiskā iesaiste: tautsaimniecības attīstība; izglītība un nodarbinātība; sociālā drošība; darba tiesības un aizsardzība;</i> • <i>Darba devēju organizāciju un darba ņēmēju organizāciju stiprināšana;</i> • <i>Sociālo partneru ietekmes vairošana – biedru skaita pieaugums</i> • <i>Sabiedrības informēšanas pasākumi</i> 	Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.1.punkts, D pielikuma 4.mērķis. Ieteikums 5.6.2019 PADOMES IETEIKUMS par Latvijas 2019.gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Latvijas 2019.gada stabilitātes programmu (COM(2019) 51). Paragrāfs (14), rekomendācija nr.2.
	LDDK/LBAS	
	ES Sociālo partneru nolīgumu īstenošana Latvijā iekļaujošam/ inovatīvam darba tirgum un nepieciešamo izglītības un prasmju apguves sekmēšanai darba un nodarbinātības nākotnes (Future of Work) digitalizācijas, automatizācijas, robotizācijas ietekmē: <ul style="list-style-type: none"> • jauniešu nodarbinātība (Youth Employment); • aktīva novecošanās un starppaudžu sadarbība (Active Ageing and an Inter-Generational Approach) ; • digitalizācijas ietekme uz nodarbinātību (Digitalisation in the World of Work). 	ES Sociālo partneru nolīgumi: <ul style="list-style-type: none"> • Youth Employment, 2015 • Active Ageing and an Inter-Generational Approach, 2017 • Digitalisation in the World of Work, 2019/2020

2.	Mūžizglītība <ul style="list-style-type: none"> • Pieaugušo izglītības veicināšana, ieskaitot darba vidē balstītas mācība, un darba devēju ieguldījums apmācībās. • Nozares sociālo partneru prasmju fondu ietvara izstrāde. 	Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.4.punkts, D pielikuma 1.mērķis un 4.mērķis.
3.	Profesionālā izglītības pievilcība, jauniešu iesaiste darba tirgū <ul style="list-style-type: none"> • Nozaru iesaiste pedagogu apmācībās, karjeras atbalsta nodrošināšanā, profesionālās izglītības satura aktualizācijā • Nozaru ekspertu padomju (NEP) darbības nodrošināšana; • Darba vidē balstītas mācības un darba devēju ieguldījums apmācībās. 	Ieteikums 5.6.2019 PADOMES IETEIKUMS par Latvijas 2019.gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Latvijas 2019.gada stabilitātes programmu (COM(2019) 51). Paragrāfs (14), rekomendācija nr.2.
4.	Darba tirgus instrumenti <ul style="list-style-type: none"> • Darbs pie elastīgāka tiesiskā regulējuma nozaru koplīgumu sekmēšanai nodarbinātības jautājumu risināšanai nozarēs 	Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.1.punkts, D pielikuma 4.mērķis
5.	Nevienlīdzības mazināšanas instrumenti Sociālā drošība, nodokļu sistēma, ģimenes politika, rekomendāciju izstrāde	Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.2.punkts. Vienotais nodarbinātības ziņojums 2019, Sociālo rezultātu pārskata rādītāji: <ul style="list-style-type: none"> • Ienākumu nevienlīdzība (kritiska situācija); • Nabadzības un sociālās atstumtības risks (jāuzmana); • Mājsaimniecību bruto izmantojamais ienākums reālā izteiksmē uz vienu iedzīvotāju (vājš, bet uzlabojas); • Sociālo pārskaitījumu ietekme uz nabadzības mazināšanu (jāuzmana). Ieteikums 5.6.2019 PADOMES IETEIKUMS par Latvijas 2019.gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Latvijas 2019.gada stabilitātes programmu (COM(2019) 51). Paragrāfs (11), rekomendācija nr.2.
6.	Digitalizācija Nākotnes darbs, pielāgošanās digitalizācijas, automatizācijas un robotizācijas ietekmē:	Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.4. un 3.4.1.-3.4.2.punkts. Vienotais nodarbinātības ziņojums 2019, Sociālo rezultātu pārskata

	<ul style="list-style-type: none"> • tiesiskā regulējuma izstrāde, lai pielāgotos digitālajām darba organizēšanas metodēm (tehnoloģiju novēršana, darba drošības un veselības aizsardzība, darba un ģimenes dzīves savienošana), • prasmju pielāgošana un preventīva darbinieku pārkvalifikācija sadarbībā ar uzņēmumiem un nozarēm (mērķtiecīga riska grupu un pārkvalifikācijas nepieciešamības identifikācija un jaunu prasmju apguve). 	<p>rādītājs “Iedzīvotāji ar vispārējām digitālajām prasmēm pamata vai augstākā līmenī (% no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā)” (jāuzmana).</p> <p>Digitālās ekonomikas un sabiedrības indekss (DESI), Ziņojums par Latviju 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pusei iedzīvotāju nav digitālo prasmju vai to līmenis ir zems; • uzņēmumi maz izmanto digitālās priekšrocības.
7.	<p>Darba tiesības un darba drošība Darba tiesību un darba drošības projektu turpināšana</p>	<p>Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.1.punkts</p>
8.	<p>Aktīvā novecošanās Projekta aktivitāšu par aktīvo novecošanos turpināšana</p>	<p>Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.1.punkts</p>